

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre.....	16 kor.
Negyedévre.....	4 "
Helyben házhoz hozva:	
Egész évre.....	20 kor.
Negyedévre.....	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre.....	24 kor.
Negyedévre.....	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrségre nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Beöthy László

kereskedelmi miniszter.

(—a.) A politikának szenzációs nagy eseménye van: a Khuen-Héderváry kormány elérkezettnek látta az időt betölteni néhai Hieronymi Károlynak hónapok óta betöltetlenül álló örökét, a kereskedelmi tárcát s erre öfelsege a miniszterelnök előterjesztésére dr. *Beöthy* Lászlót nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap holnapi száma hozza.

Ez a szenzációs kinevezés az országos politika szempontjából azt jelenti, hogy a kormány, melyet több mint három hónap óta ostromol a parlament ellenzéki obstrukciója, ennek dacára erősnek érzi magát. Bukóféiben levő kormány nem gondol arra, hogy kiegészítse magát s olyan kaliberű politikus mint *Beöthy* László nem lenne arra kapható, hogy bukóféiben levő kabinetbe belépjen.

Beöthy László miniszteri kinevezésének az országos politika szempontjából van még más nagy jelentősége is. Jelenti Tisza befolyásának erősödését. Jól tudjuk, hogy kormány körökben nem szünek meg hangoztatni a munkapárt egységét. Eddig — egyes radikális elszólásoktól eltekintve — nem is mutatkozott nyílt színen a pártban lappangó egyenlenség. Azt hisszük, nem is fog addig, míg a választói jog ügyében kenyértörésre nem kerül a dolog. De az tagadhatatlan, hogy e tekintetben Tisza István gróftól és követőit igen igen nagy véleménykülönbség választja el a párt radikális elemeitől.

Tisza állásfoglalásától és a pártban való befolyásának nagyságától függ jórészt, hogy milyen lesz majd a választói reform: a nemzeti élet megerősítésére irányuló szilárd alkotmányjogi alkotás, vagy a nemzet életét megrázkódtató ugrás a sötétbe. *Beöthy* kinevezése világos jele annak, hogy ma a kormánypártban Tisza befolyása a döntő, mert az új kereskedelmi miniszter ifjú kora óta és két évtizedes politikai szereplése óta Tiszának legbensőbb hívei közé tartozik. *Beöthy* László 12 esztendeig főispánja volt Biharországnak, ma pedig feje a bihari gárdának, elnöke a biharmegyei munkapártnak.

Mi, akik *Beöthy* Lászlót évtizedek óta ismerjük s működését elég közelből kísérjük figyelemmel, ha néha egyes kérdésekben ellentétes állást foglaltunk is el vele szemben, megmondhatjuk azt is,

hogy *Beöthy* László olyan kaliberű politikus, olyan alapos tudású és ritka szilárd jellemű férfiú, aki a miniszteri székbe való lett volna akkor is, ha nem tartozott volna Tisza intimusai közé.

Ellenfelei is készsággel elismerhetik róla, hogy a munka embere ő. Mint főispán pártatlan volt mindenkivel szemben s alkotmányos érzékéről biznyságot szolgáltatott a nagy válság idején. Mikor ugyanis Fejérváryék átvették a kormányt, *Beöthy* nyomban benyújtotta lemondását a főispánságról s mikor késelt a felmentése, ismételten megsürgette azt. Biharban nagy volt mindig a politikai ellentét a szabadelvűpárt és a függetlenségek között, ez utóbbiaké volt rendszeren a mandátumok nagyobbik fele, de *Beöthy*nek nagy tekintélye előtt mindnyájan készsággel hajoltak meg s mikor távozott a főispáni székéből, nem fukarkodtak iránta az elismeréssel.

Hogy a közigazgatási szakban ugyszólván pártatlan tudású *Beöthy* Lászlóból nem belügyminiszter, hanem kereskedelmi miniszter lett, az nem lepi meg azokat, akik ismerik a magyar politikai élet ösvényeit. Elődje, Hieronymi mérnök volt, mégis a belügyi tárcának volt előbb minisztere. Baross Gábor szintén a közigazgatásból került a kereskedelmi miniszterium élére. Különbben a kereskedelmi szakma sem ismeretlen *Beöthy* előtt, ki vasut igazgatósági tag és bankelnök is volt.

De ami a legfőbb: az ő puritán jelme és munkaszeretete kész garancia arra, hogy a holnapi naptól kezdve testtől lelkestől tárcájának fog élni és ha a politikai konjunkturák tartós és békés munkálkodást engednek neki, akkor bizonyára jelentős alkotások fognak nevéhez fűződni.

Hiszük és reméljük, hogy új magas méltóságában, mint a királyi kormánytagja sem fog megfélekedni szűkebb hazájáról Biharországról és Nagyváradról, melynek minden baját apróra ismeri s most már módjában lesz segíteni is rajta.

A kinevezés híre Nagyváradon.

Beöthy László dr. Biharvármegye és Nagyvárad város volt főispánjának kereskedelmi miniszterré történt kinevezése a vármegyén már a kora reggeli órákban szájról szájra járt.

Az első híreket kétséggel fogadták ugyan, mert mindenki tudta, hogy már Hieronymi halála után tárgyalások folytak *Beöthy*vel e tárca érdekében, akkor azonban *Beöthy* nem volt hajlandó azt elfogadni. A hír általában nagy örömet keltett az egész vármegyén, ahonnan a délután folyamán úgy a tisztikar, mint az egyes tisztviselők külön-külön is üdvözölték az új kereskedelmi minisztert. Az új miniszter kinevezésének híre méltán keltett örömet a vármegyén, hiszen mint egyszerű közigazgatási gyakornok itt kezdte meg pályafutását és haladt fokról fokra rohamos lépésekkel, míg eljutott a legnagyobb székig a miniszterségig. Biharvármegyéhez tehát ugyszólván gyermek éveitől kezdve a mai koráig igen sok szál fűzi *Beöthy* Lászlót, aki főispáni székéből való távozása után sem szűnt meg e vármegye törvényhatóságának tevékeny tagja lenni.

Nagyvárad részéről Rimler Károly polgármester a kinevezési hír vétele után nyomban üdvözlő táviratot küldött *Beöthy* Lászlónak. A polgármester az egész város közönsége nevében nyilvánította szerencse kívánatát az új kereskedelmi miniszternek, aki oly sok éven keresztül volt Nagyvárad város közszeretben álló főispánja.

A miniszterelnök audienciája.

Meglepetés volt gróf Khuen vasárnap audienciája.

Az audiencia Schönbrunnban volt, délelőtt 11 órakor. A király egy óránál hosszabb ideig tanácskozott gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökkel, a ki azután titkára, dr. Bárczy István kíséretében visszatért a magyar Házba. Itt előbb Vértessy Gyula államtitkárt fogadta. Azután Daruváry Géza, a kabinetiroda magyar osztályfőnöke jelent meg a miniszterelnöknel, kinél félórát időzött.

Daruváry megjelenése már arra mutatott, hogy az audiencián valami oly királyi elhatározás történt, mely a kabinetirodának ad munkát.

Csakugyan, Daruváry távozása után, Khuen gróf miniszterelnök megjelenvén a nagy fogadóteremben, a köréje sereglett hírlapíróknak maga adta azonnal tudtára, hogy *Beöthy* László képviselőt, volt bihari főispánt ő Felsege ma kereskedelmi miniszterré nevezte ki.

A miniszterelnök kijelentése az osztrák és magyar sajtó képviselőinél már csak azért is szenzáció volt, mert ma reggel a bécsi sajtó vezető orgánuma, a N. Fr. Presse azzal harangozott be a mai audienciának, hogy gróf Khuen feje már inog.

Erre célozva hangzott el a miniszterelnök meglepő kijelentése után a kérdés:

Veiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu párlfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel **Veiszlovits Lajos**

— Tehát Excellenciád, úgy látszik, szírdnak éri a fejét a vállalai közt.

Gróf Khuen Héderváry vidáman nevetve rázta a fejét, ezt a jó, kemény, gömbölyű táblabíró fejet. Es nevetve mondta:

— Amint látja.

A Házban.

Beöthy kinevezését szimpatikusan fogadták a Házban úgy ellenzéki, mint kormánypárti részen. Voltak ugyan egyesek, a kik azt terjesztették, hogy ez a kinevezés Lukács tudta nélkül történt, de ezt a valószínűtlen pletykát maga Tisza István cáfolta meg egy népes csoportban.

— Eppen ellenkezőleg — mondta Tisza — a kinevezés egyenesen Lukács László kezdeményezésére történt. O mondotta, hogy egyszer valami kereskedelmi szerződés referálása közben tűnt fel neki Beöthy szakismerete és képzettsége.

A délelőtti folyamán Khuen is megjelent a Házban, s ott hosszabban tanácskozott Tiszával, nyilván a tegnapi audienciáról.

Az új miniszter nyilatkozata.

Beöthy László egy újságíró előtt kijelentette, hogy ezidő szerint programot nem adhat, majd csak az illetékes tényezők meghallgatása után, már most kijelenti azonban, hogy szeretettel veszi át a tárca vezetését és annak minden egyes osztálya számíthat szeretetére.

A képviselőház ülése. Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg a mai ülést. Eszrevétel nélkül hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutat több rendbeli feliratot az obstrukció ellen, amelyekre vonatkozó elnöki előterjesztéssel szemben Sümegi Vilmos ellenindítványt terjeszt elő minden egyes esetben. Az ellenindítványokra az ellenzék névszerinti szavazást és azoknak a következő ülésre való halasztását kéri.

Elnök így rendelkezik.

Hegedüs Kálmán bemutatja az állandó gazdó bizottság jelentését Dugyerszky Bogdán óbecsei mandátumára nézve, mely a szokásos 30 nap elteltével végleg igazoltatni fog. Következtek ezután napirend szerint a névszerinti szavazások különféle feliratokra és kérvényekre nézve, amelyek az egész ülést betöltötték. Ülés vége 2 óra előtt.

Békefeltételek. Érdekes hírt pattant ki egy bécsi lap: közli a feltételeket, melyek mellett a kormány és az ellenzék békét kötni hajlandók volnának. Eszerint a magyar kormány és az ellenzéki pártok békefeltételei a következők:

1. A magyar kormány feltétele, 1. A véderő javaslatok megszavazása anélkül, hogy a javaslatokat a naprendről levénnék.

2. Egyes részletek esetleges módosítása a részletes tárgyalás folyamán.

3. A kilences bizottság programjának megvalósítása.

4. A véderőjavaslatnak a választói reformtól való teljes különválasztása.

A Kossuth-párt feltétele, amelyhez a Károlyi-csoport és Andrássy Gyula gróf is hozzájárultak a következők:

1. A hadsereg fejlesztése nemzeti irányban a zászló, cimere- és jelvény kérdés rendezése által.

2. A véderőreformról folytatott vitának felfüggesztése mind eme kérdések elintézéséig.

3. A költségvetésnek nyomban való tárgyalása.

Ebből látszik, hogy a kormány álláspontja csak kevésbé tér el Kossuth pártjának álláspontjától.

Justh Gyula Nagyszalontán

Nem mertek nemzeti-színű zászlót vinni.

Nagyszalontán a Justh hívei karöltve a szociálistákkal nagyban buzgózkodtak a vasárnapi népgyűlés megtartása érdekében. Igaz ugyan, hogy a népgyűlést megelőzőleg bizonyos differenciák merültek fel a Justh hívei és kebelbarátai között a zászlókérdés miatt, de a Justh-párt képes volt mindent megtenni csak-hogy a szociálistákat el ne veszítse és így a differenciák kiegyenlítését nyertek.

A Justh-pártiak nemzeti színű zászlókkal akartak kivonulni pártvezérük elé, sőt házaikra is a nemzet büszke lobogóját akarták kitűzni. A szociálistáknak azonban a magyar lobogó nem kell s tiltakoztak a háromszínű zászló ellen. Justh hívei alkudoztak. »Ha lobogó nem lehet, akkor legalább nemzeti színű szalaggal diszítsuk fel a piros zászlót«, indítványozta egyik Justh párti. A szociálisták hajthatatlanok maradtak. Végre úgy egyeztek ki, hogy sem iféle zászló sem lesz. Volt tehát magyar népgyűlés, melyen nem merték kitűzni a magyar zászlót.

Justh szombaton érkezett Nagyszalontára, vele volt Baksay Andor, Rozvány Jenő és Glücklich Vilma. Vasárnap délelőtt 10 órakor felvonultak a Piac-térre, ahol a szociálistákkal együtt voltak vagy 600-an. Elnök Balogh Mihály volt, aki megnyitván a gyűlést, a szót Justh Gyulának adta át. Justh igen röviden beszélt. Magrongált egészségi állapotára és az orvosok tiltakozására hivatkozással, sajnálatta. jelentette be, hogy nem beszélhet hosszasan. Kijelentette, hogy a demokratikus függetlenségi párt híve, (nemzeti zászló nélkül. Szerk.) és hogy híve az ősi függetlenségi programnak (?) első sorban a választói jogért küzd.

Utána Baksay Andor beszélt, aki a béke ellenértékül az általános választói jogot követelte. Végül Glücklich Vilma próbált beszélni, de a közönség a főzőkanalat emlegette. Ezután határozati javaslatot fogadtak el, melyben kívánják a katonai javaslatok levételét és az általános választói jognak napirendre tűzését.

A népgyűlés a lehető legnagyobb rendben folyt le, kevés érdeklődés és még kevesebb lelkesedés mellett.

Az olasz-török háború.

Tripoliszból érkező újabb híreink szerint az olaszok serényen folytatják az okkupációt. Újabb hadtesteket tolnak előre, közbe-közbe pedig, ahol török csapatokra bukkannak, megütköznek.

Egy Konstantinápolyból eredő hivatalos távirat szerint az olasz flotta egy része a görög szigettengeren cirkál és török hajókra vadászik. A Balkán békéje ezzel mindenestre erősen veszélyeztetve van, mert Görögország könnyen félremagyarázhatja az olasz flotta operációit és ennek mozdulataiban támpontot vélhet fölaltálni Krétára irányuló aspirációiban. — Ezzel aztán tűzbe borulhat a Balkán, de meg Európa is.

A háborúról szóló legújabb távirataink a következők:

A harctérről.

Konstantinápoly, okt. 16.

A Sabah szerint Kmutesszarif Dschami kapitánnyal és 20 000 emberrel megérkezett Djebet el Gharba, ahol bevárják a főparancsnok megérkezését és aztán Tripolisz ellen vonulnak.

A Kufrában lakó Suhussi törzs sejkje proklamálta az olaszok ellen a szent háborút. Néhány Egyiptomból előnyomuló törzs — hír szerint — elérkezett Benghazi közelébe.

Veszélyben a Balkán békéje.

Konstantinápoly, okt. 16.

A hadügyminiszterium megerősíti azt a hírt, hogy Fehti bej párisi katonai attaché néhány tiszttel csatlakozott a tripoliszi török csapatokhoz.

A hadügyminiszterium közli, hogy az olasz flotta a háború első napjaiban a görög szigettengerben cirkált, de nem talált támaszpontot. Ez idő szerint az olasz flotta egyik része Dobruk előtt van, a másik fele pedig a görög szigettengerben cirkál.

A szultán trónbeszéde.

Konstantinápoly, okt. 16.

Tegnap nyitották meg a török parlamentet. A trónbeszéd azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a parlament és a kormány az emberi lehetőségek határai közt igyekezni fognak, kötelességüket az ország törvényes jogai és érdekei védelmében teljesíteni és hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az ottománok testvéri egyetértésben küzdjenek a haza nagyságáért és oly támadások ellen, mint a mostani.

A trónbeszéd e szavakkal végződik: Tovább akarjuk folytatni politikánkat, mely szerint nem intézünk támadást mások jogai ellen és megvédjük a magunk jogait.

Tripoliszban.

Konstantinápoly, okt. 16.

A hadügyminiszterium kommunikét tesz közzé, mely szerint olasz tengerészcsapatok megszállották Tripolisz erődtímenveit és a kö-

Valódi Perzsa és Szmirna-szőnyegek legolcsóbb árban kaphatók
Haas Fülöp és Fiai cég RIMANÓCZY-PALOTA.
 Szőnyeg, függöny óriási választékban.

zöttük levő vidéket és Kírkaris partvidékén olyan pozíciót foglaltak el, amelyet a hajóágyuk védenek. Egy 300 lönyű török csapatkülönítmény éjjel támadást intézett az ellenséges pozíciók ellen. Az olaszok nagy veszteségeket szenvedtek. A törökök, kik öt halottat és néhány sebesültet veszítettek, heves oldalvétel közben kénytelenek voltak visszavonulni.

Páris, október 16.

Tripoliszban erősen terjed a kolera. Két nappal az olasz csapatok partraszállása után már 28 koleraesetet állapítottak meg és ezek közül 15 halálos volt.

Támadnak a törökök.

London, okt. 16.

Szombaton éjszaka a tripoliszi török helyőrség 500 lönyű serege a 14 kútnál meglepte a táborozó olaszokat. Heves csata fejlődött ki, a mely ötven percig tartott. Az olaszok 23 halottat veszítettek és 14 emberük megsebesült, török részen 3 volt a halottak száma, a sebesülteké tizenkettő.

Négy gyermek a halál torkában.

Bátor életmentő.

A vaskóhi járás egyik legkisebb községében, Felsőmezőn rémes szerencsétlenség volt készülében e hó hetedikére virradó éjjelen. Az alig 500 lelket számláló község lakossága szokás szerint korán tért nyugalomra. A közsébeliek közül még nagyon sokan vannak lenn az Alföldön vagy a közeli ipartelepeken munkában.

Ezek között a távollevők között volt Csizmás Illés is, akinek négy gyermeke maradt odahaza. A gyermekek mindennek oly kicsi, hogy a legidősebb 6 éves.

A csendes falusi éjszakát egyszerre a tüzyelvek recsegése, a szomszédok kutyáinak ékielen vonyítása verte fel. A Csizmás Illés házateteje lángokban állott. A tűz fényére s a szalmaláng fojtó füstjére egyszerre talpra állott a falu és rohant mindenki oltani a tüzet.

— Le kell huzni a tetőt! — Hangzott az első parancs és rá száz vasvilla és tűzhorog rohanta meg a tetőzetet, mely pillanat alatt, mint egy tűzkoszoru feküdt a füstölgő égnek meredő szarufák alatt. Amíg az éjjeli álmukból felvert emberek szétverték a lehuzott tetőt, addig a gerendák alatt a lakás menyezete fogott tüzet és égett tovább. Az épület egyik részében most hatalmas zuhanás hallik s beszakad a menyezet.

Nagy lármá, összevissza kiabálások, a pusztító tűz recsegésébe kétségbeesett gyermek-sírás és jajgatás vegyül. Egyszerre elhal a zaj, csak a tűz pattog, recseg és az emberek bambán, tehetetlenül állják körül a tüzet.

— Hol sirnak a gyermekek? Kérdik az asszonyok:

— Hiszen Csizmásék magukkal vitték őket.

Es ekkor az ablaknál borzas, kétségbeesett gyermekfejek jelennek meg. A gyermekek valószínűleg egymást taszigálták, hogy kimásszanak az ablakon. Az ablak szűk, nem fér ki rajta egy sem.

Ekkor megérkezik a falu végéről Csonka Tanász egy javakorabeli deli természetű ember.

A gyermekek, mintha éreznék, hogy tőle várhatják megmenekülésüket, szivettépő könyörgéssel kéri men'se meg őket. Csonka Tanász pillanatig sem habozik, bámulatos vakmerőséggel gázol át a zsarátokon és egymásután hozza ki a félelemtől már elalélt gyermekeket a halál torkából. E közben hull rá a tüzeső és a ruhája is lángolni kezd. A tető már recsegett, amikor még a legkisebb gyermekért ment vissza és az egész falu feszült ráraakozása közben kihozta a negyedik gyermeket is.

Csonka Tanász nem maradt sértetlenül, hőstettét drágán fizette meg. Teste valóságos élő sebbé változott és teljesen munkaképtelenné vált. Tegnap a község intézett kérelmet a vármegyéhez, hogy Csonka hőstettéért elismerésképpen némi pénzsegélyt adományozzanak neki, amiből családját egyelőre fenn tudja tartani.

Országos jogászyűlés. Vasárnap délelőtt nagy ünnepek keretében kezdődött meg Budapesten az országos jogászyűlés, melyen az ország jogászközönségének színe java jelent meg. A gyűlést, mely az Akadémia dísztermében folyt, Nagy Ferenc nyugalmazott államtitkár elnök nyitotta meg igen érdekes beszéddel. Visszapillantást vetve a 15 év előtt tartott legutóbbi jogászyűlésre, e gyűlések jelentőségét méltatta, kiemelve, hogy ennek fontosságát a parlament sem pótolhatja, mert ott különböző pártok, érdekcsoportok csatáznak, személyi és hatalmi érdekek ütköznek össze; nem lehet tehát várni, hogy a parlamentben úgy fejeződjék ki a közvélemény, amint azt a jogászok képviselik. E célból van szükség a jogászyűlésre, mely a parlament számára dolgozik. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a tisztikart megválasztották, majd az üdvözlések és a szakosztályok megalakítása következett. A szakosztályok tegnap kezdték meg tanácskozásait.

Finom női szabóság!

Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy egy elsőrendű modern szabász vezetése alatt finom női szabóságot rendeztem be.

Tisztelettel

FLEGMAN

divatháza.

Bémer-tér. Alapított 1888.

Czipő, kalap, harisnya és fehérnemű
legjobban és legolcsóbban

REICHARD áruháza

czégnél, Fő-utca szerezhetők be.
Gymnasium, Reál és Pelgári
iskolai diák sapkák.

TORNA CZIPŐK.

115

UJDONSÁGOK.

* **A város költségvetése.** A városi tanács tegnap kezdte meg a jövő évi költségvetés tárgyalását. A tanácsülésen Szűts Géza főszámvévő terjesztette be a 1911. évi költségvetést. A tegnapi részletes tárgyaláson első sorban a házi pénztár költségelbirányzatát vették elő. Lényegesebb módosítás a költségvetésben, hogy a főszámvévő 12 havidijas állás rendszeresítését vette fel. E rendszeresítés útján természetesen 12 napidijasi állás be lenne szüntetve. Fizetésjavítást kapnának az utcaseprők is, akik ezt már régebben kérték. Ezzel egy pár évre ismét ki lennének elégitve a napidijasok és az utcaseprők is. E módosítások mindössze pár ezer koronájába kerülnek a városnak, amely kiadástartóbban azonban úgy van beállítva a költségvetésbe, hogy nem okoz adóemelést. A költségvetés tárgyalása most már naponként fog tartani, míg csak le nem lesz tárgyalva teljesen.

* **A katolikus népszövetség közgyűlése Pécsen.** Negyedikben tartotta ez idén a katolikus népszövetség évi közgyűlését Sopron, Zenta és Székesfehérvár után most Pécsen. Baranya vármegye katolikus népe nagy tömegben vett részt az ünnepi közgyűlésen, papjaik és tanítóik vezetése alatt ott volt a városi intelligencia is nagyszámban. A népszövetség közgyűlését délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg a Belvárosi Katolikus Kör dísztermében Rakovszky István képviselő, a népszövetség elnöke. A nagy tetszéssel fogadott és aktuális célszavakkal fűszerezett megnyitó beszéd után gróf Zichy Gyula pécsi megyés püspök nagyhatású beszédében üdvözölte a közgyűlést. Beszéde a következő jelmondatban csucosodott ki: Szervezni és tanítani. Utána dr. Ernszt Sándor vezérigazgató tette meg jelentését. Ezt követte Haller István titkári és Kiss János pénztári jelentése. Megválasztották az új igazgatósági tagokat, beszélt még Vass József dr. igazgató és Zboray Miklós, mire a gyűlés véget ért. Délután a tornacsarnokban népgyűlést tartott a szövetség, még pedig magyar, német és horvát nyelven.

* **Rendben vannak a népszámlálások.** A belügyminiszter tegnap leiratilag tudatta Nagyvárad városával, hogy a népszámlálási adatokat felülvizsgálta. A miniszter ezáltal rendben talált mindent s így az összeírást jóváhagyta.

* **Nincs segédjegyző.** Rieni községében a jegyzői teendők ellátására egy segédjegyzői állás van rendszeresítve, amely azonban rendszeresen nincs betöltve. Ha akad is egy két vállalkozó, az is rövidesen tovább áll. Tegnap a járás főszolgabírója tett jelentést erről az ügyről az alispánnak a további intézkedés végett.

* **Parcellázzák a Stiedl-telepet.** Pár évvel ezelőtt szó volt róla, hogy a Kórház-utca végén parcellázni fogják a Stiedl-téle telepet. A parcellázás ellen akkor Kőszeghy József főmérnök kifogásokat emelt és így nem sikerült. Tegnap a mérnöki hivatal beadványt intézett a városhoz, melyben bejelenti, hogy a parcellázásnak ma már semmi akadálya nincs, mert a Páris-patak rövid idő múlva be lesz boltozva. A főmérnök javasolja, hogy hívják össze a közlekedési bizottságot és tartsák meg a helyszíni szemlét, ahol a parcellázás módjait állapítsák meg.

* **A miniszterelnök szembaja.** A vasárnapi királyi audiencia után egy újságíró meginterjuvolta Kuen-Héderváry Károly miniszterelnököt s szóba került a miniszterelnök szembaja is.

— És hogy van a szeme, kegyelmes ur? Erre az egyszerű, érdeklődő kérdésre jött a legsúlyosabb válasz:

— A jobbik szememet karácsonykor operáltatom talán. De ha kell, ezzel is várhatok, akár öt esztendeig.

— Tehát szó sincs arról, kegyelmes ur, hogy szeme miatt egy időre visszavonul?

— Ez is csak olyan híresztelés, amivel az emberek hitegetik magukat. Kibiroom még, Isten segítségével jó darabig — mondta erre gróf Khuen. Azok a kombinációk, amiket az én szememre alapítanak, igen gyöngék.

— Tehát e tekintetben sincs terminushoz kötve exellenciád?

— Ohnem! — volt gróf Khuen válasza. — Sem egészségi állapotom, sem politikám nem köt terminushoz.

* **Fonyogot a Fekete Köröz.** Belélenyes vidékén a Fekete Köröz medre túlságosan elfajult, úgy, hogy a járási főszolgabíró veszélyektől tart. A mederrendezése iránt még az év tavaszán megtette Wertheimstein a kellő lépéseket, akkor azonban az egyik fő érdekelt a belényes—vaskóhi vasút részvénytársaság megtagadta a hozzájárulást azzal az indoklással, hogy a vasút nincs érdekelve. Így a mederrendezés le került volna napirendről, ami ellen a főszolgabíró tiltakozott. Az ügy azóta húzódott, míg végre most a kulturmérnöki hivatal előterjesztést tett az alispánnak a mederrendezés megvalósítása iránt.

* **A főmérnök százalékot kér.** Nem csekély csodálkozást keltő beadványt intézett tegnap *Köszeghy* József főmérnök a városhoz. A beadványban arra kéri a főmérnök a törvényhatóságot, hogy a mérnöki hivatal jövedelmének fokozása végett az építkezések után egy bizonyos százalékdíjazást állapítson meg. A díjazást oly formán javasolja a főmérnök, hogy a középületek ellenőrzéséről az építés költség 1 százalékát, a magánépítkezéseknél pedig az egy millió aluli költségekből 4 százalékot fizessen az építető a hivatalnak. Ezt a javaslatot azzal indokolja a főmérnök, hogy a hivatal elfoglaltsága igen nagy és azt a feladatot, melyet teljesítenie kell, csak túlfeszített munkával tudja megoldani. A beadvánnyal a törvényhatóság fog majd foglalkozni s valószínűleg el fogja utasítani az indítványt. A szociáldemokrata közműves urak jóvoltából éppen elég drága már az építkezés, semmi szükség sincs arra, hogy a drágítók közé a város is beálljon s ezzel akadályozója legyen a várost fejlesztő építkezésnek.

* **A honvédek kérelme.** A Bihar megyei 48-as honvédek egyesülete évenként 200 korona segélyt kapott a vármegyétől 1909-ig bezárólag. 1909-ben a vármegye beszüntette a segélyt, mert nem volt rá fedezet. Tegnap a honvédek kérelmet adtak be a vármegyéhez, ahol visszamenőleg 200—200 koronát kérnek és kérik, hogy a jövőben évről-évre vegyék fel a segélyt a költségvetésbe.

* **A bihariórszagi pénzület.** Megirtuk annak idején, hogy Biharórszegen *Tolnai István* szőlőjében építkezés közben 1519 drb régi pénzt találtak. A pénzt felküldték a belügyminiszterhez, aki onnant a pénzügyminiszteriumhoz tette át az ügyet. A pénzügyminiszter tegnap 64 korona és 07 fillért küldött az alispánhoz a talált pénzek ellenértékéül.

* **A Körözbe zuhant kocsis.** Markovits Antal ináncsi földbirtokosnak igás kocsija tegnap a Viz-utcán át a Velencei parton akart végig hajtani szekérével. Menet közben az egyik lónak kantárszára a kocsis rudjába akadt s a Viz-utca végén a lovakat nem tudta balra fordítani, minek következtében a kocsis a lovakkal s kocsissal együtt a négy méter magas partfalról a Köröz vizébe zuhant. A kocsis oly szerencsésen esett, hogy az ijedségen kívül semmi baja nem történt. Az egyik ló azonban belefult a vízbe.

* **Uj vonat a kisszénás—kondorosi vonalon.** A kisszénás—kondorosi vonalon f. évi november hó 1-től kezdve hetenkint háromszor és pedig: vasárnapon, kedden és pénteken a 4718 számú vegyesvonat fog forgalomba helyezettetni, mely Kisszénásról este 7 óra 45 perckor indul és Kondorosra este 8 órakor érkezik. Budapest 1911. október 12-én. Az igazgatóság.

* **Baleset tolatás közben.** Hatvan. József napszámos Tóth Mihály szalárdi földbirtokosnak iparvasutján tolatás közben a mozdonyrakodó helyre állt. Menet közben egy régi rakodó helyre kiálló oszlopai őt a mozdony testhez nyomták, minek következtében gyomrán és fején súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a biharmegyei kórházba. Sérülése életveszélyes. Az esetről a rendőrség értesítette a kir. ügyészséget. A szalárdi csendőrsőrs a nyomozást megindította.

* **Öngyilkosság.** Ifj. Hegedűs János 26 éves kereskedősegéd szüleinek kálvária-utcai szőlőjében tegnap reggel öngyilkossági szándékból magát melibe lötte. Súlyos sebeivel a biharmegyei kórházba szállították. A rendőrség részéről Bara Armin tisztiorvos és Kráhm László rendőrtisztviselő jelent meg a színhelyen. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Tettének oka ismeretlen.

* **A csatornázási felügyelő bizottság ülése.** Tegnap délután *Rimler* Károly elnöklése alatt végre ez évben összeült a csatornázást ellenőrző bizottság. A bizottságnak ugyan *Bordé* Ferenc az elnöke, azonban mert a főjegyző szabadságon van és a legutóbbi közgyűlésen is történt interpelláció a bizottság nem működése miatt, a polgármester hívta össze az ülést. Az ülésen *Köszeghy* József főmérnök bejelentette, hogy távolléte alatt *Nissner* Aladár beadványt intézett a mérnöki hivatalhoz, melyben a csatornázás egyes munkálatai ellen tett kifogást. Ezek a kifogások munkák ma már teljesen rendben vannak és semmiféle kifogás alá sem esik a csatornázás. Több felszólalás után úgy határozott a bizottság, hogy helyszíni szemlét fog tartani és azon állapítja meg, hogy rendben vannak-e a munkálatok. A bizottság szerdán délután fél 3 órakor ül ismét egybe, hogy végleg rendezzék a csatornázás körül felmerült kifogásokat.

* **Halál a vonaton.** Tegnap, hajnali fél 4 órakor *Ráduly* Gyula, honvédhuzár, szülőfalujából, Bihar-keresztésről Nagyváradra utazott. A vonat egyik III. oszt. kocsijában hirtelen rosszul lett a nagyváradi állomáshoz közel, s mire a vonat berobogott, már halott volt. A halál oka szívinfarkus. A vasuti személyzet hordágyon a csapatkórházba szállította.

* **Az első téli hangulat.** Bizony, már téli hangulat vesz erőt rajtunk. Dideregünk. Az emberek dühösen, kékes színű ajkkal nézik a sétaterek rozsdavörös faleveleit. Nincs kedvünk elérzékenykedni az őszi bágyadt napsugarak, a hulló faleveleken, a pusztuló ligeten és egyéb, efféle őszi divatickekben. Egészséges, friss szellem mozog a lomha városi emberekben s ma holnap megjelennek

első piros orrek. Es eltűnik, megszűnik valami — a cigány behusodik véglegesen a kávéházba s ezzel vége van a Bémer-téri zenés estéknek, eltűnik a jövő tavaszig, a potya közönség, mely még éjjeli 11 órakor is rendületlenül kitartott a korzón a cigányzene mellett. Az első hideg esték megfosztják ezeket a rongyos, kormos kezű embereket az egyetlen ártatlan, pénz nélküli szórakozástól. — Ezután szinte biztos, hogy a zugkávéházakban s lebutokban többen fognak rossz vinkók mellett melegedni, mert zenét csak kell néha-néha hallgatni. És mi, eldugott hónapos szobák lakói borzalommal konstatáljuk, hogy:

— Hideg van!

Hideg, hideg, hideg az után és különösen még egy helyen — a hónapos szobákban. Vége a pazar gondtalan életnek. Kezdődnek a téli mizériák: becsapott téli kabátok kiváltása, szabó-, cipész-számlák özöne és iszonyu léptekkel közeledik minden jogászok réme: — a tűzifa hiánya! Ez a világon a leghaszontalanabb kadás és amellet még drága. Csak az a baj, hogy egyszer egy nap mégis csak haza kell menni, t. i. este. És hány puha párna, tinoman himzett otthoni paplan alusza szendén téli álmát a zálogházakban! . . . Rettenetes ez! Most tessék! ezeket is ki kell váltani, mert hideg a szoba s hideg nélkülük az ágy! . . . Rettenetes ez! Jaj, csak lenne még egyszer nyár.

* **Hogy áll a kolera.** A belügyminiszter mindég küldi azokat a táblázatos kimutatásokat, melyek a legveszedelmesebb járvány a kolera pusztításáról számolnak be. A legutóbbi kimutatás az október 1-től 14-ig előfordult koleras esetekről számol be. E szerint a betegülések száma egyáltalán nem mutat csökkenést. A betegülések száma ugyanis 23 volt 12 halállal. A veszedelem az ország déli részén van jelenleg a Tisza mentén, ahol most miniszteri kiküldöttek dolgoznak a vész tovább terjedésének megakadályozásán. Újpesten az utóbbi 6 nap alatt nem fordult elő kolera.

x Itt a vadászat!! Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezzé be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle** fegyverek eredeti gyári árbau árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puska-művesnél kaphatók eredeti árbau. M. kir. löporáruda. Telephon 269. Nagyvárad, Rákóczi-ut.

x Habig kalapok, Fownes keztyűk, angol cipők egyedüli raktára

RÓTH M. UTÓDÁNÁL.

x Csillár és fémáru gyártási telep: Nagyvárad Iroda s raktár Szt. János-u. 1. Bémer-tér 3. Telefon 556. Készítik a legizlésebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petroleumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; **villamos motor, világitási** és csengő berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel **STERN ADOLF.** 33

x Korzó kávéház megnyitása Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint Köröz-utca 1. szám (Szabóház) a mai kor igényeinek megfelelő kávéházat rendeztünk be és azt folyó hó 5-én ünnepélyesen megnyitjuk. Hosszu éveken át ezen a pályán való működésünk elég garancia lesz arra, hogy kitűnő kávéházi italok és ételek, valamint az összes lapok a n. é. közönség rendelkezésére álljanak. Családok találkozó-heiye, pontos és figyelmes kiszolgálás. Minden este zene. Számos látogatásért esedeznek *Perl* Frigyes és *Bürger* Ernő kávéosok.

x **Casinók**, olvasóköri-, nép-, önképző ifjúsági-, tanári és egyéb könyvtárak, valamint szakszervezetek igen gondos és előnyös kiszolgálásában részesülnek. **Benkő Arthur** könyv és papír keresk. modern antiquariumában, **Nagyvárad, Rákóczi-ut 10.**

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét folyó év május 1-én helyezte át míg az építkezés tart **Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz.** Veiszlovits házba, az Orsolya zárda templomával szemben.

Rimanóczy műbutorgyár.

:- Állandó bútorkiállítás. :-
I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.
Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.
Raktár és iroda: **Rákóczi-ut, saját ház.**
:- TELEFON: 796. :-
Költségvetés díjtalan.

ORSZÁGOS KÖZVETÍTŐ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Rimanóczy-utca 9. I. em.

Kieszközl
törlesztéses és jelzálog kölcsönök,
Financirozza HÁZAK VÉTELÉT és ELADÁSÁT és azokra, mint minden más ingatlanra a legmagasabb értékbecslés szerint GYORSAN OLCSO KÖLCSÖNT folyósítat.

OVÁS.

Óvakodjunk a selejtes kézi munkáktól, Bóvli árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az elismert olcsó áron szerezhethető.

TATRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.
Figyeljünk a cégre!

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdívatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák

állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendelőseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Cseengeri-utca 27. szám.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Iglói diákok.
Szerda: Iglói diákok.
Csütörtök délután első ifjúsági előadás:
II. Rákóczi Ferenc fogsága.
Csütörtök este: Az ezred apja.
Péntek: Cornevillei harangok.
Szombat: Az ezred apja.
Vasárnap délután: János vitéz, este: Az adjutáns.

Az iglói diákok.

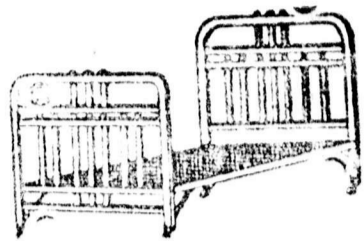
Petky Pali szerelmes Tircsák professzor Evike leányába. A leány is szereti Palit, aki örömeiben mulat, amiért kicsapják. Tíz év múlva, mint képviselő jön vissza s elveszi Evikét. Holéczy Pista is szerelmes Evikebe s mert nincs olyan szerencséje, mint Palinak, bánatában szép nótákkal végig éneklie a darabot. Sidor Akos is szereti Evikét, aki utálja őt s ezért a magoló szegény fiu gyűlöli jókedvű diáktársait s árulkodik reájuk. Ennyi történik a darabban, amelyet nem is nevez a szerző, a szerencsés tollu Farkas Imre színműnek, csak diáktörténetnek. Nem is más, mint egy egyszerű, bájos diáktörténet, olyan magyarba áttüzetett Heidelbergi diáklétel. Azt hisszük nem is másért írta Farkas Imre, mint hogy Gaudemius igitur kezdetű német diáknóta hallatára eszébe jutott, hogy nekünk is van olyan szép diáknóta, a Ballag már a vén diák, ez is megérdemli, hogy a kedvéért szindarabot irjanak. A többi, a diáktípusok, a tanár karikatúrák maguktól kináíkoznak s ha még egy csomó szép nótával teleaggatjuk a sovány történetet, kész a hatásos szindarab.

Mindent nem megrovásképp mondjuk. Azokért a szép nótáért sokkal rosszabb darabot is szívesen végig néznénk. Különösen, ha Baktai dalolja a nótákat. Az ő remek baritonja pompásan érvényesül a magyar nótákban. Ezekben nem is vehető annyira észre műzikális készletlenség.

A karmester vért izzad, de a hallgatóság tombol a tetszéstől s végtelenül ismételtető a dalokat. Az est sikerének legnagyobb része Baktait illeti meg. Medgyaszay is szépen énekel s ügyesen játszott, Turányi mint árulkodó diák nem tudott eléggé elleaszvenes lenni. Evike szerepét bájosan s ügyesen játszotta Horváth Mici.

A komikus alakok közül kimagaslott Kabos Gyula a logika professzorának kis szerepében. Igen jó pedellus volt Vank s jó tót korcsmáros Lövey. A rendezés kitógástalan, zenekar és énekkar szintén.

Vas és rezbutor

gyári raktári

Szagrénnyagy 3 matraccal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarmiss 4 korona

Gyermekagy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca 10 sz. Telefon 636.

TANÜGY.

A sárteleki iskola. Biharvármegye törvényhatósága kötelezte Sártelek község képviselőtestületét a községi iskola felépítésére. A képviselőtestület megtagadta a határozat fogadtatását, mire a járási főszolgabíró jelentést tett a főispánhoz, hogy az iskolaügyet csak úgy lehet rendezni, ha a képviselőtestület feloszlatják. **Miskolc** Ferenc dr főispán tegnap leküldte az ügyet az alispánnak azzal, hogy mivel másképpen nem lehet rendezni az iskola megvalósításának kérdését, mint a képviselőtestület feloszlatásával, az alispán a feloszlatás iránt a kellő lépéseket tegye meg.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Tárlat-matiné. Vasárnap meg volt a Szenes Tibor Balogh képiállításán a tárlatok szokásossá vált matinéja. A műsoron két értékes szám mellett szerepelt egy pont, amely művészeti újdonságot jelentett be. Egy modern magyar zeneszerző bemutatkozását, akit szimpáthiával vártak. Heidelberg Hatéayi Albertről van szó, aki ma egyik legtehetségesebb művelője a modern lyrai zenének.

A tárlat terme zsufolóságig megtelt s mint mindig, úgy most is elkövezték azt a sajnálatos hibát, hogy nem emeltek pódiumot. Az előadótól három méterre már abszolúte nem lehet hallani egy betűt sem, mert aki beszél, vagy verset olvas, az ül s a közönség egy méteres rádius körrel körülgyűrűzi, így aztán az illető hangja vagy teljesen elvész, vagy olyan, mintha kútból jönne.

Ez volt az oka aztán annak, hogy úgy **Emőd** Tamás, mint **Franyó** Zoltán szava elvult a folytonos nyüzsgés furakodás, beszélgetés zajába. Egyikőjük sem uralkodott a termen csak az a kicsi kör élvezhette ama kölői termekeket, amiket előadtak. **Emőd**, **Juhász**, **Dutka**, **Kosztolányi** verseinek finom hangulata a felolvasó művész: **Emőd** Tamás minden törekvése mellett sem bírt végigszóródni a termen. Pedig szépen, a művész megértésével adta elő őket. Hiába: e költeményekhez vagy a hangtalan olvasás illik, vagy gyönyörű zene.

Franyó Zoltán nagyon nyugodt és élvezetes előadó. Kár, hogy állandóan zavarták a folytonos zajjal. A fényről s a rajzról azonban érezhetően kiszakított essayt adott. Remélhetőleg keres majd kedvezőbb alkalmat arra, hogy egy mély s hasonlóan tartalmas előadást élvezhessünk tőle.

A matiné legérdekesebb száma F. Károlyi Leona urnő volt, aki modern dolgokat énekelt Ady, Emőd s Dutka verséből. Maga a dalok szerzője *Helényi* Albert kísérte zongorán a művésznőt. Maga a zene szokatlan s néha bizarr. Föltétlen vele röptül a vers sokszor szeszélyes kitörésével, de néha mély, szinte alázatos egyhangra rántja le a lázadó szöveg szellemét. Merész a harmónia skálájának áttörésében, de végtelen gyöngédséggel tud simulni a meleg, lyrai sorokhoz. Holt biztos, hogy sosem lesz népszerű muzsika, de matinékon, irodalmi estélyeken, intim művészi körökben sokat fognak neki tapsolni. Szebben, jobban senki nem interpretálhatta volna őket, mint Károlyi Leona. Rendkívül gazdag skálájú hangjának remek pompáját mutathatta be.

IRODALOM.

A Magyar Gazdák Szemléje szeptember-októberi füzetje kiválóan gazdag és változatos tartalommal jelent meg; a magyar gazdáknek a nyár folyamán kifejtett széles körű, hatalmas akcióját ismerteti. Az egyes cikkek a következők: Beszámoló a nyárról. A pozsonyi gyűlés. Pálffy Béla gróf megnyitój. Mezey Gyula előadása Darányi Ignác beszéde, Kánya Rébard felszólalása. Dr Wolf Gerő beszéde. Spiegel Siegfried felszólalása. Rubinek Gyula előadása. Bernáth István beszéde. Jeszenszky Pál hozzászólása. A Magyar Gazdaszövetség Lugoson és Szatmáron. A lugosi gyűlés. A gyűlés megnyitása. Darányi az osztrák követelésekről. A külföldi husbehozatal ellen. Zselénszki Róbert gróf határozati javaslata. A kisgazdák nevében Aitruizmus és parcellázás. A gazdasági megerősödés útján. A társaslakoma. A szatmári gyűlés. A gyűlés kezdete. A földművelésügyi miniszter üzenete. A külföldi husbehozatal ellen. Dessewffy Aurél beszéde. Falussy Arpad és Meskó Pál hozzászólása Város és falu. A gazdák érdekei és a parlament. Földbérleti szövetkezetek alakítása. A közlegetők kérdéséről. Baromfi kivitellünk veszedelme. *Külföldiek:* Amerika trösztjei. Közgazdasági változások. A kisbirtokról szóló törvény végrehajtása Angliában az 1910. évben.

SPORT.

Labdarugó mérkőzés.

Előkelő nagyszámú közönség jelenlétében folyt le vasárnap délután a budapesti E. S. C. és a NAC. I. barátságos matche, a mely szenzációs eredményt hozott a népszerű NAC-nak. A kiforrott technikájú gyönyörűen játszó ESC-t 2:1-re verte meg a szép jövő elé tekintő fiatal NAC, s így sorozatos győzelmével is fényesen váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az eredmény kitűnő. Az első félidőben gyönyörű összjáték folyik mindkét részből s mindjárt a játék elején látható, hogy a pesti II. osztályu csapat nem áll féltékenyen. A NAC. kitűnő csatásra erős próbára tette a pestiek védelmét. Kovács center az első 15 percben lövi az első, frenetikus tapsot arató goalt. A NAC. ezután gyors iramot diktál, a melyet a hosszú pályához nem szokott pestiek nem bírnak s még az első félidő meghozza a NAC. második győzelmes goalját. Sárközy, Muharos, Hamvy játsztak közre Kovácsnak, a védelem pedig Grell, Sümegi, Milodanovits által volt biztosítva. A népszerű kapus Sisi, emberfölötti munkát végzett s neki köszönhető nagy részben ez a váratlan gyönyörű győzelem, de bekapott egy goal is egy vakmerő hibás kifutása miatt.

A második félidő végén sikerül a ESC-nek szép berohanása után egyetlen goalját beadni.

A pesti csapatnak szép összjátéka, technikája volt.

A budapest—nagyvárad mérkőzés előtt mérte össze erejét a NSE. első és a NAC. második csapata 2:0 arányban a NSE I. javára. A NSE kiváló erőket nyert Stodelni és Novobaszkiban Kaitz védelme elsöngü volt.

Igazságszolgáltatás.

Leütötte a haragosát.

Duma Juon felsőtopai lakos már régebbi idők óta rossz viszonyban élt *Gábor* Vaszali odaváló emberrel. Valami lóvásárlásból keletkezett a veszekedés és ez időtől fogva *Gábor* Vaszali nem hagyott békét a társának. Különbösen is veszekedő, izgága természetű ember volt, aki mióta *Duma* Juonnal összeveszett, folyton kereste az alkalmat, hogy valami kellemetlenséget szerezzen neki. Ez év május 26-án is *Gábor* Vaszali háza felé mentében *Duma* Juon háza előtt halaót tova, s mikor meglátta őt bent a szobában, szidni kezdte úgy, hogy az egész utca hangos volt a lármajától. *Duma* Juon kiment, hogy kérdőre vonja *Gábort*, aki most szemtől-szembe támadt neki és ki akarta venni kezéből a botot. *Duma* emiatti haragjában botjával oly szerencsétlenül vágta fejbe *Gábor* Vaszali, hogy ez rövid két nap alatt meghalt. Ma volt ez ügyben esküdtszéki tárgyalás. Korn Lajos elnöklelte alatt. Az esküdtek a főkérdésre igennel felelve, a törvényszék erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi s értés büntetésében mondta ki bűnösnek *Duma* Juont és az enyhítő körülmények figyelembevételével egy évi börtönre ítélte. Azonkívül kötelezte a vádlottat, hogy *Gábor* Vaszali özvegyének és árvának 1200 koronát kártérítést fizessen. *Rádl* Ödön dr védő semmiségi panaszt jelentett be és kérte a vádlott szabadlábra helyezését, amit a bíróság el is rendelt.

NYILTTÉR.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézete.
Üvegcsiszoló és tükör árugyár.
NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főtisztelendő papság szives
figyelmébe ajánljuk műtermünket

templom ablakok díszüvegezések
készítésére, művészies és egyszerűbb
kivitelen ólom keretbe foglalva.

CZÉGÜNK TÖBSZÖRÖSEN KITUNTETVE.

Telefon 1164.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Z. Sz. Ezek még szét folyó gondolatok, innen-onnan megragadt ismert motívumok. De technikája elég jó, néhol megeszillan a tehetség is. Talán később fog közölhetőt is írni.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Írta: Schmidt Amália. — Fordította: N. M.

(Folytatás)

4

Hanem azért ugyanazon pillanatban kérdé: — De mit hoztál hát! Talán állomást kaptál? — Iu! No az már változott a dolgon!

— Nem, atyám! egészen más, sokkal jobb ujságot hozok: de kissé hosszús története van, én pedig éhen vagyok. Engedjétek tehát, hogy egyem előbb, aztán máj elbeszéltem.

E kívánság sokkal igazságosabb volt, hogy sem a báró bele ne egyezett volna; de ezt a türelmetlenségnek oly világos jeleivel tette, hogy Miksa célszerűnek tartá éhségét minél előbb lecsillapítani. Ezt olyan mohón tette, hogy anyja megintette, ne siesse annyira, mely hivatalon beavatkozásaért férjétől természetesen megkapta az illető rendreutasítást.

Végre a saláta eltűnt, a sült jelentéktelen csontmaradékká olvadt, a tészta a gyümölcs egy részével együtt elfogyott, és Miksa beszélni kezdett.

— Nem W-ből jövök.

— Ugyan hát hol a manóban kószáltál? — szakítá félbe atyja.

Miksa felelet helyelyett kérdezé:

— Emlékezel-e még, atyám! hogy harmine év előtt volt egy versenytársad, kinek azonban nem sikerült anyám kegyeibe jutnia? Arny vonult végig a báró homlokán, de nem harag, hanem bánat terült el vonásain.

— Kleindank unoka testvérem volt az, — mondá. — De mit tudsz te e dolog felől? Miksa!

Ama rosszaló pillantásra, melyet a báró nejeére vetett, e feleletet adá Miksa:

— Nem anyámtól tudom ezt, hanem magától, nemeslelkű vetélytársadtól.

— Nemeslelkű? — riadt fel a báró. De erőt vévén magán, hozzátevé: — Igen, az volt. . . . mig szerencsétlen nem lett; hanem ekkor oly besszűvagy szállta meg, melynek következményeit élttem fogytáig viselem.

— Most már minden ki van egyenlítő, atyám! — mondá Miksa. Unokatestvéred meghalt s én utolsó üdvözlét hozom neked.

— Istenem! — sóhajtott fel mélyen a báróné. Aztán elhallgatott, a meglepő hírtől meghatva.

Néhány pillanatig majdnem ünnepélyes csend volt a szobában, mig nem a báró, sokkal inkább fel lévén indulva, hogyszem érzelmeit magában fojthatta volna, ismét megszólalt.

(Foly. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

TÁTRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

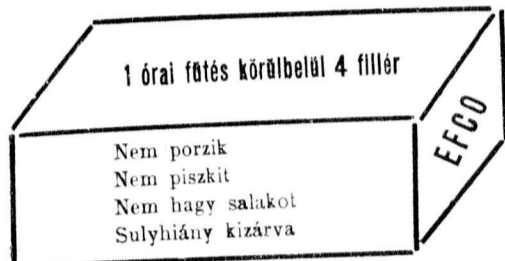
Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

EFCO

Porosz-szalon készítőgla
a legkiválóbb
fűtőanyag

100 darab házhoz szállítva

5 korona.

Kizárólagos képviselő

Weisz Lajos

kereskedelmi és műszaki irodája

Szacsavay-utca 81. sz.

Telefon 323.

Vidéki megrendelést pontosan eszközöl.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz. 192

Dajkovits E.

íróirodájában
Sas palota

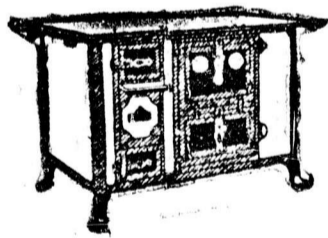
esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben, villany felvételei speciálitása utólérhetetlen.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegáruk állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

2—3 középiskolát végzett fiu
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Figyeljen az árakra.

Körözspart, Lévy-palota.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szárvíz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcserm	50 »
3 » Thymol	20 »
1 » Stomatin	20 »
1 » tégely Odontin fogpaszta	55 »
1 drb Odontin betét	85 »
1 üveg Picavan	98 »
1 üveg Bay Rum	35 »
1 » Jera violette brillantín	30 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » kivonat	75 »
1 drb bajuszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.
1 tégely Margit krém	40 »
1 » Diana krém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lickner puder	38 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
3 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	38 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kézfinomító	28 »
1 üvegtégely tejcerm	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr
1 Gillette utánzatú borotva készülék	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé hajszkefe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkefe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő krém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumicső	60 »
Egynegyed Ko Brunz watta	85 »

805

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebónek ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árákról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

KAJÁRI ÖDÖN
ELECTROTECHNIKAI VÁLLALATA

NAGYVÁRAD
BEÖTHY ÖDÖN U. 46

Készít villamos világítási és erőátviteli, valamint csengő és házi telefon berendezéseket. A legjobb minőségű Dr. JUSTH-féle Wolframlámpák 2 korona 30 fillérért kaphatók.

Értesítjük

igen tisztelt vevő közönségünket, hogy legújabb kicsinybeni elárúsító üzletünket

Zöldfa-utca 7. sz. alatt

Dr. MUNK házban megnyitottuk.

Moskovits Farkas és Társa cipő és csizmagyár r.-t. Zöldfa-utcai fióküzlet.

Legnagyobb választék férfi, női és gyermek cipőkben!

Egységes szabott gyári árak!

TELEFON!

Megérkezett

a nagy cipő szállítmány, az első nagyváradai selejtes cipő áruházba, ahol minden fajta cipő igen olcsó árban kapható.

■ Belvárosi Takarékos épület, Baross-palota. ■

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Költségvetések ingyen

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Szabadalmazon folyton-éző
Meteor
Kályhák sz. 1166.

KÁLYHA
TÁLCZÁK
ELLENZŐK
FAKOSARAK
SZENTARTÓK
NAGY
VÁLASZTÉKBAN

Szabadalmazon folyton-éző
Meteor
Kályhák

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében N.-Várad, Rákóci-ut.